

de precisions des del costat romànic.

No hem de rebutjar la idea que el mot, tot i no essent d'herència ni parentela indoeuropea, fos ja d'arrelament antic en el lèxic popular del llatí. En aquest sentit aniríem més a la segura, si d'un mot cap d'una família tan productiva en romànic, hi hagués derivats amb sufixació de tipus arcaic: la millor prova en aquest sentit, el suposat diminutiu \*BURRULA, s'ha esvaït en demostrar que BORLA té una altra etimologia. Resta, però, *borró*, en el qual la base \*BURRIO, -ONE, sembla que es pot mantenir en ferm. Això no és prova d'una data verament arcaica però sí ja bastant antiga (probablement de temps encara pagans).

No sé que s'hagi estudiat la possibilitat d'un origen transmediterrani. Ara bé el cast. *lana burda*, que, com vaig demostrar en el DCEC, no té etimologia romànica raonable, és versemblant que sigui pre-romà i autòcton d'Hispania; i, com sigui que els sentits són ben pròxims (en part iguals), i que l'alternança -RR- ~ -RD- és un fet assegurat i bastant repetit en els mots hispànics de substrat, em sembla que això prenyala una pista seriosa. D'altra banda és ben conegut l'àr. *búrda* 'abric o capa de llana grossera': amb la reserva, poc transcendent, que ací ja no es tracta de la matèria prima sinó d'un vestit fet amb aquesta, els tres mots, com es veu, són idèntics fora de la dita alternança.

Ara bé, és clar que el mot castellà no pot venir de l'àrab (car *u* àrabiga davant *r*, en vulgar i en romànic esdevé sempre *o*), ni l'àrab de l'hispànic (difícilment del llatí vulgar) car és segur que a Orient *búrda* ja s'usava almenys en el S. XI, i en els cercles més puristes i tradicionalistes de l'Islam, ben possiblement ja en el S. VII (i fins molt abans) car els tradicionistes musulmans, des dels més antics (S. XI ja almenys), són unànimes a parlar llargament i amb detalls, de la famosa *burda* que portà el Profeta (documento això en el DECH, en ampliar el meu article *borra* del DCEC I, 493). Resta un dubte: en àrab ¿podria ser un mot manllevat del llatí militar del *limes asiaticus*, o bé tindrien tots dos una font, afro-oriental, comuna, enllaçada en última instància amb el substrat ibèric del cast. *burda*?

En el text de Voràgine, *Bosra* és el nom de l'antiga capital del país d'Edom, o sigui la Idumea dels romans i l'Edom dels hebreus, al SE. de la Mar Morta, sovint anomenada per Isaïa i altres profetes (cf. les notes 123 i 141 al fº 113 de les *VidesR*). No gosaré pas assegurar, ben cert, ni que els nostres traductors de Cuixà obeeixen a alguna tradició antiga en identificar amb una manta de *burra* o *borra* les vestidures de Bosra i Edom ni menys que això ens pugui guiar per trobar una etimologia del ll. *burra*, però tampoc no gosaria eliminar la possibilitat d'aquesta etimologia.<sup>6</sup> Si no m'enganyo, el nom de Bosra apareix més tard canviat en Bostra (ciutat destruïda de la qual resten ruïnes). Evolucions fonètiques d'aquest *bosra/busra* en sentit divergent, d'una banda en *busdra* > *burda*, i de l'altra, en *busra* > *burra*, serien ben concebibles.

DERIV.: *Borrada* 'treball més o menys feixuc', 'gran quantitat' rossell.: en el Capcir almenys s'usa en el sentit de 'treball comunal', d'on el *Pont de la Borrada* damunt l'Aude a Matamala (que es va construir en aqueixa forma), car usen també la locució *treballar a borrada* 'a jova', fr. 'à corvée, a la tâche' (1960);<sup>7</sup> a *borrades* 'en grans quantitats': «me vénen a *borrades* els noms»; «la Ribera de Castellnou solament baixa quan fa una *borrada* (d'aiga)» Tuïr, 1962 (*AlcM* confon aquest ús rossellonès amb *burrada* de *burro*, però cf. fr. *bourrer*, *bourru*, etc.). *Borrador* [1803, Belv.] castellanisme (encara que *AlcM*<sub>2</sub> diu que és preferible *esborrall* [de fet s'ha dit molt i també el verb *esborrallar*, tots dos sens dubte preferibles al més artificiosos *esborrany*, que poc s'havia usat abans dels anys 1930, més rebuscat]), però que ja apareixeria en OPou (crec que no, almenys no en l'ed. prínceps). *Borraire* (*AlcM* IV, 73).

*Borrall* [1839, Lab.; escr. Renaix.]; *borralló* [doc. ross. 1298, RLR v, 96, que citem s. v. *gratusa*];<sup>8</sup> *borrellera*, -es és NL força estès, que havia estat apellatiu de sentit incert (potser alguna espècie d'acumulació de grava o clapissa?), i crec infundada l'asceració de Balari (*Orig.*, 130) que aquest mot i un mot *borrell* havien significat 'clotet': el cas és que és bastant freqüent en docs. del període més antic (més que més en la forma llatinitzant), i que apareix ariat amb *argadaria* (que deu significar una xaragallada o ensulsiada), p. ex. en un doc. de la zona barcelonina, de 991: «per ipsas *borrellarias* et per ipsas *argadarias* et usque ad Puio de Fluridio», Nicolau d'Oliver, *Arch. Lat. M. Aevi*, 1927, observa que manca en Du C. i que en canvi hi ha un *borrella* (*burra*) en docs. italians (Muratori II, 176): cf. el *Mas de Borrellera* en el terme de Vilalleons, Osona, esmentat en doc. de 1324 (F. Solà, *Na. Sa. de Puiglagulla*, Vic, 1916, p. 21); *borrellut* 'granellut, que no és llis' (segle XVII, Fra Agustí); *borrallós*, *borrallut*.

*Borrassa* ant. 'borra' [1372], 'tela grossera per a la collita i transport de productes vegetals' [1485; c. 1395, Aversó, -àça, 52.16]: s'usa per collir-hi les olives, que s'abatollen (les Borges Blanques, l'Albargés, 1936), 'xavegó o manta per dur palla' (Farrera de Pall., 1933); a Benasc 'pieza de tela grande y muy gruesa sobre la que se coloca el trigo para limpiarlo: *estén la borrassa ta porgà el trigo*' (Ferraz, 33): a la Vall d'Àran avui *borrasseta* és 'bolquers' i el mateix sentit té en el Bearn i TdF *bourrasseto* 'petit lange de laine' (el cita en una nadala de Henri d'Andichon, S. XVIII, T. et G.; en el Rosselló avui és el sac de gemecs o gaita.<sup>9</sup> El masculí *borràs* és 'drap grosser de canem o llana, espècie de flassada' [*borazs*, any 1132, *Cartul. de St. Cugat* III, 106; la formació adjectival en -ACEUS, pròpiament 'de la mena de ...' és paral·lela a la de *canemàs*, que n'ha estat rigorós sinònim]: avui sovint en la vida de pagès en el Ross. (J. S. Pons en la p. 20 de la selecció *Poetes d'Ara*), Grandó, *Misc. Fabra*, 185: <sup>10</sup> també murc. *borràs* (Ga. Soriano, s. v.); *anar de mal borràs* es diu a Barcelona, etc. per la gent o els negocis que donen senyals d'aca-